Kutatók Éjszakája – Nyomozás elveszettnek hitt műtárgyak és kéziratok után

2015/09/25
2015/09/14

A szeptember 25-én este hét órakor kezdődő programon hallható három előadónk detektíveket meghazudtoló kitartással és elszántsággal, furfangos módszerekkel nyomoz olyan műtárgyak, kéziratok és történelmi események után, melyekről valaki, valamikor, valamit hallott vagy látott, ám a tárgyak és tények pontos feltárása még nem történt meg.

Fontos évfordulóhoz érkezett Európa legnagyobb tudománykommunikációs rendezvénysorozata [1], melyen a tudomány sokszor titokzatosnak vagy a hétköznapoktól távolinak tűnő világának szórakoztató oldala idén tizedszerre mutatkozik meg.

Egész Európában, így Magyarországon is minden év szeptemberének utolsó péntekje, idén tehát szeptember 25. az az este, amikor bemutatkoznak a kutatók, és megismerhetjük azt a folyamatot, ahogy „az élet, a világmindenség meg minden” titkait megfejtik. A látogatók bepillanthatnak különleges, máskor nem látogatható helyszínekre, megismerhetnek érdekes embereket, akik közelebb hozzák az érdeklődőkhöz a tudomány érdekességeit, aktualitásait. A rendezvény célja, hogy a fiatalok is kedvet kapjanak a tudományos életpályához, és reálisabbá tegye a kutatókról kialakult, sokszor sztereotípiákon alapuló véleményt.

A látogatók számára minden program ingyenes.

Az Országos Széchényi Könyvtár különleges estjének címe idén:

Nyomozás elveszettnek hitt kéziratok és műtárgyak után

Három egészen kitűnő előadót köszönthetünk, akik detektíveket meghazudtoló kitartással és elszántsággal, furfangos módszerekkel nyomoznak olyan műtárgyak, kéziratok és történelmi események után, melyekről valaki, valamikor, valamit hallott vagy látott, ám a tárgyak és tények pontos feltárása még nem történt meg.

[2]Első előadónk (19 órától): Barki Gergely

Amiről beszél: WANTED! Elveszett modernizmus – a magyar Vadak, a Nyolcak és a magyar kubisták

lappangó művei

Barki Gergely [3] idén már vendégünk volt egy hasonló című, lélegzetelállító előadással. Előadását hangos taps és tetszésnyilvánítás követte, hallgatósága nem akarta őt elengedni! Ezért most folytatja a beszámolót arról, hogy a magyar Vadak, a Nyolcak és a magyar kubisták ma fellelhető csodálatos festményei csupán a jéghegy csúcsát mutatják és továbbra is elképesztő számú elveszett, megsemmisült, vagy lappangó művükről van tudomásunk, nem beszélve azokról, amelyeket még dokumentumokból sem ismerünk. E lappangó – sok esetben főműveknek számító – képek felkutatása, előkerülése nagyban befolyásolja a korszak művészetéről korábban kialakított nézeteket. Az eddigi kutatások során számos elveszettnek hitt mű került elő, amelyeket az utóbbi évek nagyobb kiállításain (Magyar Vadak, A Nyolcak, Allegro barbaro stb.) bemutattak. Az előadás során a korszak leginkább keresett műveinek ismertetése mellett bemutatjuk a legizgalmasabb előkerülés-történeteket is.

[4]Második előadónk (20 órától): Farkas Gábor Farkas

Amiről beszél: II. Lajos csele. Nyomozás egy rendkívüli haláleset kapcsán

„Csak még egy kérdés” idézzük a Los Angeles-i rendőrség munkatársát, Columbo hadnagyot. 1526. augusztus 29-én szerencsétlen baleset vagy gyilkosság történt Mohács közelében? Mit lehetett megtudni a tanúvallomásokból, mit árult el a helyszíni szemle, és mit mondott az esetről a kirendelt igazságügyi orvosszakértő és az antropológus? Mi volt a véleménye a nyomozást lefolytató detektívnek? Hogyan merült fel a gyilkosság vádja, hol történhetett a bűncselekmény, és kik lehettek a legfőbb gyanúsítottak? Milyen szerepet játszott a feltételezett felbujtó és mi köze volt ehhez egy házassági szerződésnek? Mindezekre keressük a választ az előadásban.

Ady ismeretlen váradi fény-
képe 1908-ból. (Lembert felvétel)

[5]

Harmadik előadónk (21 órától): Baróthy Zoltán

Amiről beszél: „S csókolt minden az ég alatt” – az OSZK új Ady-kéziratának története a keletkezéstől mostanáig

Ady Endre Májusi zápor után című versének kézirata 2013-ban került az Országos Széchényi Könyvtárba. Mivel lappangó, de bizonyíthatóan eredeti Ady-kézirat igen ritkán bukkan fel manapság, úgy gondoltuk, a költő ceruzával írt papírlapjait érdemes a lehető legalaposabban szemügyre venni, sőt amennyire lehet, utána kell járni a vers keletkezési körülményeinek is. A Májusi zápor után 1908. június elsején jelent meg a Nyugatban [6], majd félévvel később helyet kapott Az Illés szekerén című kötetben is.
„Ady legszebb élethimnusza”, a versre több helyen így hivatkozik a szakirodalom. Megírásának helyszíne lehetett Ady szülőfaluja, Érmindszent, de lehetett a zajos, modern Párizs is. Mely érvek szólnak amellett, hogy a szülői házban, és melyek amellett, hogy Ady párizsi hotelszobájában íródott? (A költemény értelmezése a keletkezési hely függvényében teljesen más utakra tévedhet…) Ki őrizte meg a vers eredetijét ilyen hosszú időn át? És egyáltalán: mi történt vele 1908 és 2013 között, amikor egyszer csak kiderült: az elveszettnek hitt kézirat Kanadában volt évtizedekig, és tulajdonosa a nemzeti könyvtárnak szeretné adományozni? Ezekre az izgalmas kérdésekre keressük a választ!
Az előadásban elhangzottak a könyvtár „*S csókol minden az ég alatt* [7]” című, 2015. nyári kiállítás anyagán, illetve a tárlathoz kapcsolódó kutatásokon alapulnak.

A látogatók számára minden program ingyenes. Várjuk tehát Önt is az előadásokon
2015. szeptember 25-én, pénteken este 7 órakor.
Helyszín: Országos Széchényi Könyvtár, Budapest, I. kerület, Budavári Palota F épület

További információk: Piskorán Nóra sajtóreferens
Tel: 22 43 746 piskoran.nora@oszk.hu www.oszk.hu [8]

A rendezvény plakátja [9]
2015/09/25 - 11:27

Forrás webcím: http://193.6.201.226/rendezvenyek/kutatok-ejszakaja

Hivatkozások:
[1] http://kutatokejszakaja.hu/2015/
[2] http://193.6.201.226/sites/default/files/Bereny-Kisfiu.jpg
[3] http://valasz.hu/vilag/magyar-zseni-alkotasaval-van-tele-a-nyugati-sajto-107206
[4] http://193.6.201.226/sites/default/files/II-nagy-lajos.jpg
[5] http://193.6.201.226/sites/default/files/015hub1_arckepgyujt1170_ady_nagy.jpg
[6] http://epa.oszk.hu/00000/00022/00011/
[7] http://www.oszk.hu/kiallitasok/ady-legszebb-elethimnusza
[8] http://www.oszk.hu
[9] http://193.6.201.226/sites/default/files/kutatok_ejszakaja_50_70.jpg
[10] http://193.6.201.226/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek
[11] http://193.6.201.226/category/foszotar-es-pozicionalo/rendezvenyek